

MIJN HERINNERINGEN AAN CYRIEL BUYSSE

WEEER ZIJN IN EEN DER Vlaamsche huizen, waar ik op mijn reis „in het land van Guido Gezelle” gastvrijheid genoot, de luiken gesloten.

Weer is een mijner Vlaamsche gastheeren heengegaan. Cyriel Buysse, de bekende Vlaamsche romanschrijver, is op 72-jarigen leeftijd overleden. Eigenlijk nog in de kracht van zijn leven. Sterke, stoere kerel was hij. Arbeidzaam als weinigen. Kort voor zijn dood voltooide hij zijn laatsten roman „De opvolgers.” Men vond het handschrift in de werk-kamer van den overledene.

Toen hij mij als gast ontving op zijn heerlijk landgoed te Afsnee, een dorpje bij Gent, stond Cyriel Buysse nog in de volle fleur van leven en arbeid.

In 't rustige Afsnee, stil gelegen in de landstreek, die men noemt „'t milde hart van moeder Vlaanderen,” daar werkte Cyriel Buysse.

Zijn kunstenaarsziel minde rust en eenzaamheid voor zijn arbeid. 's Winters woonde hij wel graag in Den Haag in zijn artistieke woning aan de Laan van Meerdervoort, naast het Museum Mesdag. Maar dáár was 't leven te druk en woelig om er literaire kunst-producten te scheppen. Dát kon hij alleen doen „in den buiten,” waar het leven niet raast, maar zwijgt.

Zóó gevoelig was deze kunstenaar, dat de stilte van zijn landgoed hem nóg niet stil genoeg was.

„Maar waar werkt u dan?” vroeg ik verbaasd.

„Gaat u maar mee!”

De auto stond klaar. Cyriel Buysse chauffeert zelf.

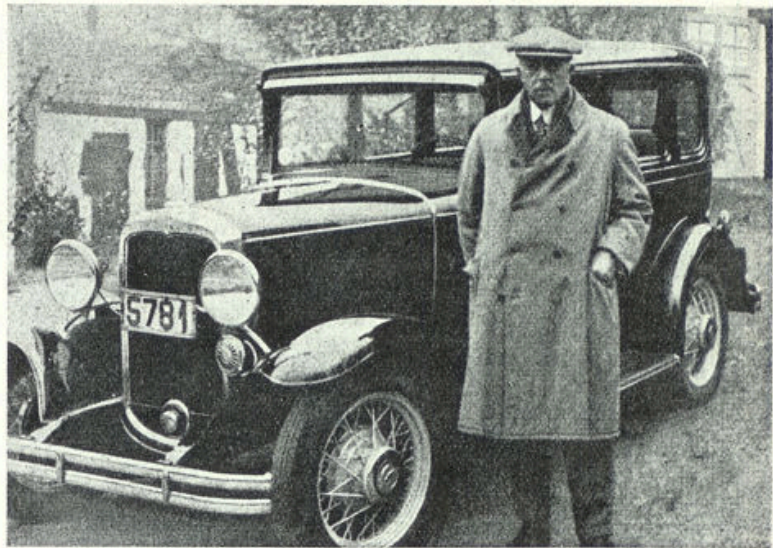
We tuffen weg van landgoed en dorp — diep en dieper het land in, tot we stuiten op een heuvel met hooge boomen begroeid. We stappen uit de auto en beklimmen „den berg.”

Boven gekomen, zien we Cyriel Buysse's „werk-kamer.” Een kleine paalwoning. Een soort kippen-trap geeft er toegang toe. Fluks zijn we boven. Cyriel Buysse stoot de deur open: „Dit is mijn werkkamer!”

't Eerste wat ik zie is het uitzicht, rondzicht eigenlijk, door drie groote breede ramen — ramen zonder gordijnen, ramen, die alleen dienen om licht en uitzicht te geven. Over de toppen der boomen heen schouwen we de wijde vlakte van Vlaanderland in. Hier zit, „troont” Cyriel Buysse hoog boven „de groote vrijheid in de wijde ruimte, de zenuwstillende rust der verre, kalme horizonnen,” zooals hij in zijn „'n Leeuw van Vlaanderen” zegt.

Wij spraken over Guido Gezelle, over de Vlaamsche Beweging. Cyriel Buysse, als echte Vlaming, was er goed van op de hoogte. Maar een der kampvechters was hij niet. Cyriel had de vreedzame natuur van den stillen schepper van kunstwerken. Hij meed het strijdgewoel en minde de rust; vooral de rust van zijn hooge werkkamer op den eenzamen heuvel midden in 't groene Vlaanderland.

Door Cyriel Buysse maakte ik ook kennis met zijn tante Virginie Loveling, een zuster zijner moeder. Toen wij van den autotocht naar de vergelegen werkkamer terugkwamen, wachtte mevrouw Buysse, die een

Nederlandsche is, ons op de thee, op 't groene grasveld, buiten het heerlijk landhuis, huis *Maison Rose* geheeten.

Daar zat ook Virginie Loveling en wel in 't ge-toelte der eere. Om haar groote verdienste als schrijfster en dichteres, om haar hoogen leeftijd, om heel haar schoone levenswijding en voorname geestelijke statuur stond Virginie Loveling in den kring harer familie hoog aangeschreven. Vooral in 't gezin van Cyriel Buysse, dien zij in zijn jonge jaren had aangemoedigd om schrijver te worden.

Na wederzijdsche kennismaking is de fijnzinnige kunstenaress nu even 't middenpunt onzer belangstelling. We hebben natuurlijk van haar gelezen, en ze luistert lief en praat gezellig. Vlaminge, en Vlaanderen-lievend van harte, ook zij!

Maar dan wenden we ons toch weer tot Cyriel Buysse, die zoo eenvoudig-weg van zijn werk vertelt, en zoo interessant over Vlaanderens herleving praat.

Zelf brengt hij ons in zijn auto terug naar Gent.

Hoe heugt het mij alles nog als de dag van gisteren.

En nu is ook deze groote zoon van Vlaanderen heengegaan, begraven reeds . . .

H. S. S. K.

RUIMER VLUCHT

Mijn geest zal zich niet buigen
naar den drang der dagen,
en zal niet medeloopten in 't gareel
van hen, die naar den breedten heirweg vragen,
en 't weten der bestemming in zich dragen
als hoogst begeerde levensdeel.

Mijn deel zij dat der voog'len in de klare luchten,
die zelf zich wegen scheppen, in 't gebied
der vrijheid, waar zij, teugloos in hun vluchten,
geen tegenwinden of verdwalen duchten,
hun leven vullen met hun lied.

Zóó wil ik stijgen en der bergen toppen schouwen,
mijn uren vullen met het blij genot
van 't onbestemde, en met vol vertrouwen
mijn levenspad in 't ongebaande houwen,
en juichen in mijn zwerverslot.

KASTELEYN.